

разтрепери като листъ, ние съ неописуемъ страхъ отправихме погледи къмъ тия хора. И стана нѣщо неподозирано. Негърътъ се завтече, приближи ни и съ думитѣ „коркмаимъ! коркмаимъ!“ силно гласна вратата, която, за наша неописуема радостъ, се отвори. Но, види се, отъ страхъ ние нѣмахме сили да се повдигнемъ и стѣпимъ на високия прагъ, което извършихме съ негова помощъ. Следъ това той потегли вратата, а майка ми, бѣбрейки отправена къмъ небето благодарностъ, я зарѣза отвътре.

Докато минавахме чардаци и се спущахме по стълби, отивайки къмъ спасителната изба, единъ глухъ трѣсъкъ, последванъ отъ притѣпенъ, но доста силенъ тънтежъ, ни скочи на мѣстото. Това бѣше първия топовенъ гърмежъ отъ страна на руситѣ. И вмѣсто въ избата, ние се повърнахме и изкачихме на най-горния чардакъ на кѣщата, дето бидохме радостно приветствувани отъ роднинитѣ, събрали се тамъ, да наблюдаватъ започналото се сражение. Руситѣ се виждаха върху Орловата височина (Картала), която се намѣрва на западъ край града, а на отсрещната—оттаткъ Янтра надъ Светата гора — изпъкнаха турцитѣ съ своитѣ запалени отъ слънцето червени фесове.

Наблюдавайки сражението, женитѣ молѣха Бога да прати на руситѣ победа, а мъжетѣ, увѣрени въ това, прославляваха вече победата. Рѣдкитѣ топовни гърмежи — руситѣ имали само две орджия—ни докарваха въ ужасъ, а пушечната стрелба, която не бѣше много оживена, ни забавляваше, освѣеща чаткането по керемидитѣ на кѣшитѣ на нѣкои заблудени куршуми. Страхътъ ни вече бѣ миналъ и бѣ се замѣстилъ съ една радостъ, каквото рѣдко изпитва човѣкъ въ живота си.

Малко нѣщо преди започване на сражението, по пустата улица, която е и главната въ града, премина мютесарифинътъ, придруженъ отъ 12—13-годишния си синъ. Той вървѣше спокѣйс, водейки сина си за ръка, но изглеждаше бледъ и смутенъ. Отпосле се узна, че нѣкои граждани отъ уважение къмъ този човѣкъ, който до последния моментъ се е държалъ приятелски спрямо българитѣ, поднесли нему и на сина му столове предъ кѣщата на известния търновски гражданинъ Чавовъ и имъ предложили кафе. Като изпили кафето, тѣ се качили на коне и напустили града, скривайки се въ фабриката (за точене на коприна) на знатния търновецъ Стефанъ Карагьозовъ, който минаваше за приятелъ на турцитѣ, но който не е билъ по-малко родолюбецъ отъ всѣки други добъръ българинъ.

Въ връзка съ този случай, покойния търновски гражданинъ д-ръ Статъ Антоновъ, който въ това време е билъ градски лѣ-